

Instruktion för HPV- vaccination med Gardasil 9®

Behörighet

En distriktssköterska eller barnmorska* med vaccinationsvana och med godkänd delegation av sin verksamhetschef enligt Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:43) vaccinerar deltagaren. Studien kommer att pågå under 2023.

*Barnmorska ska ha genomgått projektets utbildning "Ett Sverige fritt från Livmoderhalscancer"

Förberedelser

Tillfråga alla som kommer för HPV vaccination om kontraindikationer föreligger enligt hälsodeklaration i CTS. Stäm av om vaccination är möjlig enligt denna riktlinje.

Kontrollera legitimation.

Kontraindikation för vaccinering med Gardasil 9®

- Graviditet
- Sjukdom med hög feber
- Vaccination mot Covid19 senaste 7 dagarna
- Vid tidigare svår allergisk reaktion som föranlett sjukhusvård och / eller tidigare kraftig reaktion mot något vaccin ska kvinnan bedömas av läkare

Avvakta med att administrera Gardasil 9® vid följande tillstånd

- Ökad risk för infektioner ex. immunbristsjukdom, autoimmuna sjukdomar, cancer mm.
- Kronisk lever- eller njursvikt
- Blödarsjuka eller annan blödningsbenägenhet, se tabell 1.1

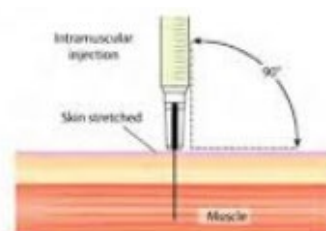
Kontakta kvinnans ordinarie läkare eller ansvarig läkare på vårdcentralen för bedömning om vaccinering kan ske utan risk. Efter läkarbedömning och godkännande, får distriktssköterskan eller barnmorskan ge vaccinet.

Tabell 1 Behandling och rekommendation

Antikoagulantia behandling	Rekommendation
Waran	PK INR <2,8 och prov taget inom 7 dagar. Komprimera ca 10 min efter injektion.
Waran + ASA (eller Klopido­grel) sk. dubbelbehandling	PK INR 1,8-2,0 prov taget samma dag. Komprimera ca 10 min efter injektion.
Pradaxa (Dabigatran) eller Eliquis (apixaban)	Vaccination på morgonen: Ta ej morgondosen utan 2 timmar efter vaccinationssticket. Vaccination på eftermiddagen: Ta morgondosen men ej efter kl 08h00 och boka in patienten så sent som möjligt på eftermiddagen. Kvällsdosen skall ej tas tidigare än 20h00.
Xarelto (rivaroxaban), Lixiana (edoxaban) eller lågmolekylärt heparin.	Vaccination på morgonen: Ta ej morgondosen utan 2 timmar efter vaccinationssticket. Vaccination på eftermiddagen: Ta morgondosen men ej efter kl 08h00 och boka in patienten så sent som möjligt på eftermiddagen. Kvällsdosen skall ej tas tidigare än 20h00.

Administration

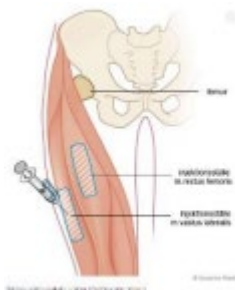
- Gardasil 9® ska förvaras i kylskåp (2–8 °C). Vaccinet får ej frysas och inte exponeras längre än 72 timmar för temperaturer mellan 0–2 °C eller 9–25 °C. Förvara förpackningen mörkt i ytterkartongen då vaccinet är ljuskänsligt.
- Förvara Gardasil 9® väl separerat från övriga injektioner i kylskåpet för att undvika förväxling vid iordningställande.
- Gardasil 9® injektionsvätska, suspension i för fylld spruta, ska administreras så snart det är möjligt efter att ha avlägsnats från kylskåpet
- Före omskakning kan läkemedlet se ut som en klar vätska med en vit fällning.
- Skaka om den för fyllda sprutan väl före användning. Efter noggrann omskakning blir vätskan vit och grumlig.
- Kontrollera suspensionen visuellt för partiklar och missfärgning före administreringen. Kassera vaccinet om den innehåller partiklar och/eller om det är missfärgat.
- Välj en lämplig nål för att försäkra intramuskulär (i.m.) administrering beroende på patientens storlek och vikt. I förpackningar medföljer två nålar av olika längd per spruta.
- Fäst nålen genom att vrida den medsols tills den sitter säkert på sprutan. Administrera hela dosen på brukligt sätt.
- Vaccinet ska användas i levererat skick. Hela den rekommenderade vaccindosen ska användas.
- Det är viktigt med rätt teknik vid injektion för att undvika bland annat skador på nerver och kärl.
- Administreras sker omedelbart genom intramuskulär injektion i överarmens deltoïdmuskel eller i lårets anterolaterala del.
- Injicera med nålen i 90° vinkel.
- Sträckning, eller lyft av muskeln, kan användas vid den intramuskulära injektionen. Anpassa kanylens längd efter personen som ges vaccinet. Vaccinet ska inte administreras subkutant.
- Utgå ifrån akromion, lägg din hand så att ditt pekfinger utgör övre delen på triangeln, två-tre

fingerbredder nedanför akromion. Lägg din andra hand så att fingrarna pekar uppåt mot axeln, sära på pekfingeret och långfingeret så att de bildar ett V. Nu har du bildat en triangel med dina fingrar, injektionsstället är i mitten av triangeln. Var noga då du tar ut insticksstället så att du inte sticker i bursan eller muskelfästet då detta kan orsaka skador och lidande för patienten.

- Låret kan också användas som injektionsställe men det rekommenderas endast i undantagsfall. Bilden nedan visar två alternativa injektionsställen. Företrädesvis ges injektion i m.vastus lateralis då detta orsakar minst obehag för patienten. En tänkt mittlinje dras på lårets ovansida och injektionen ges på den yttre (laterala) sidan av denna mittlinje. Vid injektion i m.vastus lateralis delas avståndet mellan trochanter major och patella in i tre delar och i den mittersta tredjedelen ges injektionen. Vid injektion i m. rectus femoris delas avståndet mellan crista iliaca och patella in i tre delar och injektionen ges i den mittersta tredjedelen.

- Hantera spruta och kanyl som stickande, skärande avfall enligt rutin.

Dokumentation

- Dokumentera i CTS och läkemedelsmodulen i Cosmic.
- Gardasil9® ska ges i två doser med tre års mellanrum.
- Aktuell hälsodeklaration ska finnas och fyllas i / kontrolleras i samband med ordination och administrering av Gardasil 9®. Se separat instruktion.
- För att underlätta spårbarhet ska läkemedlets tillverkningsnummer som är angivet på förpackningen anges i CTS och i läkemedelsmodulen i fältet BATCH.
- Misstanke om biverkningar ska dokumenteras i Cosmic samt rapporteras till Läkemedelsverket (e-tjänsten nås via Meny, Externa länkar, Biverkningsrapport för läkemedel).

- Kvinnan ska informeras om att rapportera biverkningar själv till Läke­medelsverket om de uppstår efter att hon har lämnat mottagningen.
- Biverkningar och akut omhändertagande
- De vanligaste biverkningarna av Gardasil 9® är reaktion vid insticks­stället inom 5 dagar som drabbar ca 85%, huvudvärk drabbar ca 13%. Dessa biverkningar är oftast måttliga eller milda.
- Synkope (svimning) kan uppkomma, därför ska den vaccinerade kvarstanna på mottagningen under 15 minuter för att undvika skador vid svimning. Förslagsvis vaccineras kvinnan före cellprov tages för att barnmorskan då kan ha en bättre uppsikt.
- Adekvat medicinsk utrustning ska finnas tillgänglig på mottagningen i händelse av anafylaktisk reaktion efter administrering av vaccinet.
- EpiPen® ges omedelbart intramuskulärt vid tecken på anafylaktisk reaktion, eventuellt ges också T Betapred® 12 tabletter upplöst i vatten.

Checklista

- Informera om att Gardasil 9® ges i två doser med tre års mellanrum inom denna studie.
- Ta hälsoanamnes via hälsodeklarationen
- Informera om vanliga, ofarliga biverkningar som reaktion vid insticks­stället och huvudvärk.
- Informera om att vaccinationen inte skyddar mot alla typer av humant papillomvirus, varför det är viktigt att fortsätta med cellprovskontroller.
- Informera om att det fortsatt är viktigt att skydda sig mot andra sexuellt överförbara infektioner
- Uppmana kvinnan sitta ned 15 minuter efter injektion för att hon inte ska ramla och slå sig vid eventuell synkope.

Referenser

- Corona vaccination checklista, Region Stockholm <https://vardgivarguiden.se/globalassets/utveckling/corona/vaccination/checklista-hlm-covidvaccination.pdf>
- FASS
- Folkhälsomyndigheten <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuellt/utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/for-personal-inom-var-d-och-omsorg/for-personal-inom-halso--och-sjukvard/Vagledning-och-fordjupad-information-om-vaccination-mot-covid-19/> Janusinfo: Vaccination och orala antikoagulantia –
- Janusinfo.se Intramuskulär, im –
- Vårdhandboken (vardhandboken.se)
- Rikshandboken Barnhälsovård - För professionen <https://www.rikshandboken-bhv.se/vaccination/injektionstekniker/>
- Läke­medelsverket
- Socialstyrelsen
- Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:43)